Історія ІІ

11-07-2026

Тиждень #9

Лекція #5:

Українські більшовики 1918-1921
(початок – закінчення)

Завдання (з долучених лекцій):

Прочитати:

Лекція #8:

Східна Україна як Радянська Республіка
Ст. 57-63.

Виконати:

Написати відповіді на питання 1-7 на ст. 59

Східна Україна як Радянська Республіка

I. Проголошення УРСР большевиками

В грудні 1917 р. У Києві зібрався З'їзд Селянських і Робітничих Рад України, який очолив професор Михайло Грушевський. Більшевицька фракція {faction}сподівалася одержати більшість голосів, але одержала всього 10%. Невдоволені тим фактом, большевики покинули Київ і переїхали до Харкова, де скликали свій З'їзд рад, обвинувативши {accused} ЦР втоми, що вона є „ворогом народу". Харківський з'їзд створив Центральний Виконавчий Комітет Рад і Народний Секретаріат (уряд). Обі інституції були майже повністю опановані не-українським елементом. Державу назвали Українська Радянська Соціялістична Республіка (УРСР). Уряд УРСР анулював {annuled} всі акти видані Генеральним Секретаріатом ЦР.

II. Радикальні реформи Харківського уряду

Уряд УРСР ввів або змодифікував майже всі акти, що їх видавав Ленін у Москві. Серед них такі: (а) землю вилучили {excluded} з приватної власности, (б) націоналізували {nationalized} майже всі міські будинки, (в) націоналізовано банки, транспорт і зв'язок {communications}, (г) удержавлено {nationalized} майже всю індустрію і торгівлю. За московським зразком заведено утопійний „воєнний комунізм", основою якого була „зрівнялівка" {equalization}, жорстокий політичний і економічний терор. Таємна поліція ЧЕКА з масою донощиків {informers} вбивала, вивозила й переслідувала так званих „ворогів народу". Серед них були діячі культури, освітяни, духовенство і колишні воїни Української Армії.

Політика „воєнного комунізму" була такою негуманною {inhumane}, що властиве виробництво і обмін перестали майже існувати. В різних районах Росії і України вибухали повстання і бунти проти влади.

III. Ера Нової Економічної Політики (НЕП)

Жорстокий терор, жахливий спад продукції, непрацездатність {failures, unworkability} „зрівнялівки" почали загрожувати упадкові радянського режиму. Щоб рятувати ситуацію, Ленін задумав тимчасово поступитися і в 1921 р. оголосив новий курс, знаний як НЕП. Уряд пішов на радикальні зміни. Хоч земля лишилася націоналізованою, Уряд

©2000 UHS/UVBH 00.11 ІСТОРІЯ
Copyright 2001 Ukrainian Heritage School. Abington, PA Licensed to: School of Ukrainian Language & Culture - Ukr. Assoc. of Detroit

дозволив селянам працювати на тих участках {parcels}, якими вони володіли до революції. Дозволено приватну ініціятиву; більшість торговельних об'єктів, як теж багато індустріяльних комплексів передано у приватні руки. Внаслідок тих змін швидко почала відроджуватися продуктивність праці. Населення почало збагачуватися, відновлено понищені під час війни будинки, дороги, мости, тощо. Успіхи НЕП були такі значні, що в 1928 р. загальне виробництво товарів і послуг {goods and services} досягло рівня 1913 року.

IV. Політика „українізації"

Ідучи за початковими обіцянками Леніна, уряд повів політику збільшення прав і привілеїв корінного {native} населення, яку називали „українізацією". Тобто, почався досить відчутний перехід головних {basic} урядових установ, шкіл, театрів, видавництв на українську мову. Крім цього уряд повів широко закроєну боротьбу із неписьменністю. „Українізація", одначе була короткотривалим спалахом {outburst}. Коли в 1928 р. Сталін захопив владу, і після ліквідації фракції Бухаріна (правих) і Преображенського (лівих), Сталін усунув не лише НЕП, але почав насильну колективізацію села і ті здобутки, які населення одержало від НЕП-у. У той час прийшов теж і кінець „українізації" 1922-1928-их років. Найбільш відомим захисником українізації був Микола Скрипник, який протестуючи проти насильства, поповнив самогубство у 1933 р.

Copyright 2001 Ukrainian Heritage School, Abington, PA
©2000 UHS/УКРШ 00-11 ІСТОРІЯ
Licensed to: School of Ukrainian Language & Culture - Ukr. Assoc. of Detroit

15

Східна Україна як Радянська Республіка

Ім'я_____

ВКАЗІВКА: Відповіджте на наступні питання.

1. Які дві фракції поділилися на з'їзді в Києві у грудні, 1917 р. і чому?

2 _____

_____

2. Який був наслідок цього поділу?

1 _____

_____

3. Поясніть як уряд УРСР ставився до (а) уряду ЦР і (б) уряду Леніна.

2 _____

_____

4. Які економічні зміни пробували завести в УРСР?

2 _____

_____

5. Вичисліть три капіталістичні зміни, які Ленін мусів запровадити.

3 _____

_____

_____

6. Вичисліть три наслідки НЕП-у.

3 _____

_____

_____

7. Яку користь приніс НЕП для України?

2 _____

_____

Copyright 2001 Ukrainian Heritage School, Abington, PA ©2000 ІНІС/ІУРШ 99-11 ІСТОРІЯ Licensed to: School of Ukrainian Language & Culture - Ukr. Assoc. of Detroit

Східна Україна як Радянська Республіка

Ім'я_____

ВКАЗІВКА: Виберіть десять слів з поданого списку. Використайте кожне вибране слово в реченні не-історичного характеру.

1. обвинувачувати _____
2. зв'язок _____
3. фракції _____
4. удержавлювати _____
5. негуманний _____
6. спалах _____
7. корінний _____
8. послуги _____
9. товари _____
10. марнотравство _____
11. безгосподарність _____
12. тартаки _____
13. охоплювати _____
14. споживчі _____
15. підприємства _____

Copyright 2001 Ukrainian Heritage School, Abington, PA Licensed to: School of Ukrainian Language & Culture - Ukr. Assoc. of Detroit

Східна Україна як Радянська Республіка

Ім'я_____

ВКАЗІВКА: Подайте повне пояснення наступних термінів.

"Зрівнялівка" _____

Воєнний комунізм _____

ЧЕКА _____

Українізація _____

Колективізація _____

Націоналізація (удержавлення) _____

УСРР _____

НЕП _____

Ленін _____

Copyright 2001 Ukrainian Heritage School, Abington, PA

©2000 ШЕВЧУК 99-11 ІСТОРІЯ

Licensed to: School of Ukrainian Language & Culture - Ukr. Assoc. of Detroit